

ראש השנה תש"פ

"באין מליץ יושר מל מגיד פשע"

פעם אחת בראש השנה, קודם תקיעת שופר, רצה רבינו החתם סופר ללמד סניגוריה על כלל ישראל - אמר: "ריבוננו של עולם! אל ירע בעיניך על עמך ישראל אם אינם שלמים ביראתך, כי גם אני, אם עובר עלי יום אחד בלי לימוד 'חובת הלבבות', מרגיש אני שנחסר לי מיראתך; ומה יאמרו בניך הטרודים כל היום על המחיה ועל הכלכלה?!" (ספרא דמלכא, מהדורה חדשה)

"שירבו זכויותינו כרימון"

בעלי הדרוש מקשים על הבקשה 'שירבו זכויותינו', הרי בכדי שתתרבינה זכויות יש להרבות במעשים טובים! מה תועיל תפילה זו?

הרה"ק בעל ה'פני מנחם' היה אומר שמתפללים שנזכה להיות ממוזכי הרבים, ובכך ירבו זכויותינו. הזוכה ללמוד אחרים, לקרב רחוקים, לרומם נפש שפלה, לחזק תלמיד מוחלש, להטיב לזולת, נעשה 'שותף' במצוות ובמעש"ט שהלה מקיים בגינו, וזאת מבלי לגרוע מזכויות העושה עצמו.

בכך פירש דברי התנא לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. מהו דין ומהו חשבון? מודדים בדין את המעשים שלנו, ובנוסף, עורכים חשבון במאזני פלס על הזכויות שיש לנו במעשי אחרים, כי אנחנו

זכינו אותם! בכך נצבור הררי זכויות! ועל כך עותרים 'רבו זכויותינו!'

טעם תקיעות השופר הוא כדי לערבב השטן

עיקר התירוץ של האדם על שלא השלים עבודתו למקום כראוי, הוא משום טרדות וערבוב פרנסה, שלא היתה לו דעה צלולה

ללמוד ולהתפלל. אך השטן טוען שאין זה תירוץ, כי האדם היה צריך לעבוד את בוראו ולא להשגיח על טרדות הפרנסה. לזאת אנו תוקעים בשופר ומתערבב השטן ואינו יכול לטעון, ורואה השטן כי באמת זאת תירוץ כי מי שנתערבב שכלו מחמת הטרדות אינו יכול באמת לעבוד עבודתו בשלמות. (מדרש שמחה)

"ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון ויאמרו הנה יום הדין לפקוד על צבא מרום בדין"

נראה בשים לב למה שכתב הפייטן ב'זנתנה תקף', 'ומלאכים יחפזון כו' כי לא יזכו בעיניך בדין, ומה חטא שייך במלאכים שלא יזכו בדין.

הכוונה על פי מה שאמרו חז"ל בפרק שני דחגיגה (ה:): בפסוק (ירמיה יג יז) 'במסתרים תבכה נפשי מפני גוה', מפני גאותן של מלאכי השרת שאמרו (תהלים ח ה) 'מה אנוש כי תזכרנו' וכו', הרי שהיכן שמלאכי השרת רואים שישראל חוטאים, הם מטיחים דברים לו יתברך שבראן.

הנה בראש השנה מתפחדים מלאכי השרת שאמרו 'מה אנוש כי תזכרנו', כי אם יזכו ישראל בדין, הרי טוב שבראן, ויהיו נענשים על שאמרו 'מה אנוש' וכו', אבל אם ישראל אין זוכים בדין, אז הם אין נענשים על שאמרו 'מה

אנוש' וכו', ולכך מזה הדין הם מת'יראים, ולזה בראש השנה הם מתאמצים לקטרג על ישראל כדי להיות הדין עמם מה שאמרו 'מה אנוש' וכו'.

מה עושה הקב"ה, מסתיר המשפט מהם, ולכך נאמר (תהלים פא ד) 'בכסה ליום חגנו' ומסתיר מהם את הדין, ואחר כך כשכבר זכו בדין, מגלה את הדין שישראל זכאים, ואז נענשים הם מה שאמרו 'מה אנוש' וכו'. (רבי שלמה קלוגר)

"ומלכותו בכל משלה"

סיפר ר' אברהם משה קיפר הי"ו: פעם ישבנו עם הרה"צ ר' אשר פריינד בראש השנה בבוקר, ורבי אשר שתה תה עם דבש, היתה לפניו צנצנת דבש, והוא לקח קצת בכפית ואכל יחד עם התה. תוך כדי שהוא מדבר איתנו, הבחנתי שהוא מסתכל פעם ופעמיים על השולחן ימינה ושמאלה על יד הדבש וממשיך לדבר איתנו.

אחרי דקה או שתים הוא הזיז את צנצנת הדבש, לקח את המכסה וסגר את הצנצנת, חייך ואמר לנו: אתם רואה את המכסה הזה? לפעמים הוא פשוט נעלם לך וכאילו מתחבא ואתה מחפש אותו ולא רואה, כי הקב"ה רוצה להראות לך שזה המכסה שלו, ואפילו שהוא מלך גדול ומושל בכל העולמות, הוא רוצה להראות לך שזה המכסה שלו, הוא רוצה דווקא שאתה תראה שהמכסה הקטן הזה הוא שלו ולא שלך. המשיך לספר, פעם חיפשתי את הכוסית לשתיית 'לחיים' והכוסית נעלמה, חשבתי לקחת כוס גדולה ולשתות יותר. כאשר הושטתי את היד לקחת את הכוס הגדולה, ראיתי שהכוסית מונחת מאחורי הכוס, אבל היא התחבאה ממני, כי הקב"ה רוצה להראות לי שהכוסית היא שלו. אך כאשר רציתי לשתות הרבה מהכוס הגדולה, אמר לי בורא כל העולמים: ילדי היקר, אני לא רוצה שתהיה שתיין, תשתה מהכוסית הזאת, ותזכור שאני נותן לך, כך הקב"ה מתגלה בכוסית הקטנה.

זאת גם הברכה שאנו מברכים, לא סתם לנבות, אלא לדעת שזה לא שלי, ואז הקב"ה אומר: קח לך מה שאתה רוצה, אבל תדע שזה שלי ואל תחיה בשקר שזה שלך. (האמנות)

ראש השנה תש"פ

ה' מגרוננו, ותפלתו היא בבחינת 'תפלה לדוד'. ויש גם מי שאינו לא צדיק ולא מנגן, אבל הוא עני ולבו נשבר ונדכה, תפלתו לכל הפחות בבחינת 'תפלה לעני'.

המשיך רבי מאיר ואמר, הנה אתה, צדיק אינך, יודע נגן גם אינך, וגם עני ברוך השם אינך, אם רוצה אתה להיות בעל תפלה בימים הנוראים, עלי להתפלל שתבוא לאחת משלש המדרגות של שבבעלי התפילה, הרי תבין מעצמך שלהתפלל עליך שתהא לצדיק או ליודע נגן, זו תפילת שווא, אין לי עצה אחרת, אלא להתפלל עליך שתהיה עני, ואז תהיה תפלתך לכל הפחות בבחינת "תפלה לעני".

נבהל העשיר מדברי רבי מאיר, חשש פן יאבד את כל רכושו באחת ויהפוך לעני ואביון, התחנן על נפשו כשהוא מבטיחו נחרצות כי ניחם על מחשבתו, בימים נוראים לא יהיה בעל תפלה, ובלבד שעשירותו תשאר אצלו. (ספרן של צדיקים)

מזקני וגדולי חסידי ברסלב בירושלים עיר הקדש, היה רבי לוי יצחק בדנר ז"ל.

שנים רבות היה הבעל תפלה הקבוע בראש השנה, בקיבוץ הגדול של חסידי ברסלב שבירושלים. שנה אחת הופיע אדם נוסף, שחשק לגשת ולהיות שליח הצבור בשחרית דראש השנה, רב הקהל כמובן התנגדו לרעיון, ברצותם שרבי לוי יצחק יגש כמו בשנים עברו.

כשראה רבי לוי יצחק את המחלקת המאיימת לפרוץ, בקש והתפלל לפני מלך שומע תפילה שהוא יצטרד ולא יהא באפשרותו, להיות בעל תפלה.

אכן 'רצון יראיו יעשה', ביום ראש השנה בבקר השכים קום וקולו צרוד, ופינה לשמחתו את העמוד בהסכמת כל העדה הקדושה. (שיחות מהרל"צ)

"כבקרת רועה עדרו"

כבר אמרו המושלים על הא דאמרינן בתפילת ונתנה תוקף 'כבקרת רועה עדרו, מעביר צאנו תחת שבטו, כן תעביר ותספור ותמנה נפש כל חי, ומהו הדמיון לרועה, אלא הכוונה לעת אשר הרועה 'מעשר' את עדרו, שהרי הוא מעבירם אחת לאחת דרך פתח צר, ועל כל 'עשירי' שבהם מכה בשבט הטבול בסיקרא (מין דיו אדום). הצאן שכבר עברו את הפתח נכנסים לחצר הסמוכה וביניהם אף כל ה'עשירי'ם אשר הסימן האדום על גביהם, וכולם משתובבים יחדיו, ואילו היו יודעים שסימן זה בא לומר שתיכף יבוא הרועה וימסרם לשחיטה, ודאי שהיו ממהרים כל עוד רוחם בנפשם לשטוף ולהעביר מעליהם סימן ואות זה. כמו כן בימים אלו ישנם אנשים אשר ל"ע נכתבים ונחתמים לאלתר ל... אך אינם יודעים ומכירים בזה וממשיכים את הילוכם בנחת עם כל הקהל הקדוש בטוחים ושאננים במקום שיחושו למהר לרחוץ את עצמם מכל ה'סימנים' שאינם טובים. ועל כל אחד להתעורר לרחוץ רשימה וחתומה זו על ידי מעיין דמעות המתגבר, אולי ירחם עליו האלוקים. (באר הפרשה)

"אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים, ואם כעבדים עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו"

הרי מבאר בקדושין (ל). דבין כך ובין כך קרויין בנים, ומדוע ביום הקדוש יום הדין הזה, שאין לעורר הדינים, נכנה את עצמנו לעבדים.

לעניות דעתי, דהכוונה על פי מה דאמרו בברכות (לד:): שחלה בנו של רבי יוחנן בן זכאי, אמר לו, חנינא בני, בקש עליו רחמים. בקש רחמים וחיה.

אמר רבי יוחנן בן זכאי, אלמלי הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכין כל היום כולו, לא היו משגיחין עליו. אמרה לו אשתו, וכי רבי חנינא גדול ממך, אמר לה לאו, אלא הוא דומה כעבד לפני המלך, ואני דומה כשר לפני המלך, עכ"ה.

אם אנו חשובין במעלה העליונה כשרים, וכל שכן כבנים לפני הקב"ה, אין בטחון שיועיל תפלתנו כל כך, ואם אנו חשובין כעבדים לפני המלך, הינו כבן בית נכנס ויוצא שלא ברשות, מובטחים שיועיל תפלתנו.

וזה שאנו אומרים אחר תפלתנו 'אם כבנים' שאין אנו בטוחין על תפלתנו, אנו מבקשין שבעצמו ירחם כרחם אב על בנים, 'ואם כעבדים' היינו כבני בית שנכנסין שלא ברשות ומועיל תפלתנו 'עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו איום קדוש'. (יעלת חן)

"וקולו נעים ומעורב בדעת עם הבריות"

בעיר הסמוכה לפרמישלאן, התגורר עשיר תקיף וגבר אלים, שהודיע על דרישתו להיות שליח הצבור לעבור לפני התבה בימים הנוראים.

דעתם של בני העיר לא היתה נוחה ממנו, אבל מפני שהיה גבר אלים, התייראו מלסרב ולעמוד נגד דעתו.

נמלכו בני העיר, ושלחו שליחים אל העיר הסמוכה להרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זיע"א, לשאול בעצתו כדת מה לעשות. השיב להם הצדיק, מאחר שדרכם של בעלי התפילות מכל הערים הסמוכות לבוא אלי קודם ראש השנה, מסתמא יבואו השנה, להזכיר עצמם ולהתברך גם "בעל התפלה" החדש, אראה אז את אשר לפני ואדע מה לעשות.

היה זה בערב ראש השנה כאשר הגיע לפניו אותו עשיר, "בעל התפילה", נענה רבי מאיר ואמר לו, "שמע בקולי, ישנם שלשה סוגים של תפלות, 'תפלה למושה' 'תפלה לדוד' ו'תפלה לעני', משה רבינו היה אמנם 'כבד פה וכבד לשון', אבל הוא היה אבי הנביאים ורבן של כל ישראל, דוד המלך היה 'נעים זמירות ישראל', ואילו העני, אין לו לא זה ולא זה, אלא לבו נשבר, ו'לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה'.

אף בבעלי התפלות של ימינו ישנן שלש מדרגות הללו, יש מי שאינו יודע נגן, אבל הוא צדיק הדור, תפלתו בבחינת 'תפלה למושה', יש מי שאינו כל כך צדיק אבל הוא מנגן נפלא ומכבד את

ראש השנה תש"פ

סיפורים נפלאים מאת הרה"צ
רבי אלימלך בידרמן שליט"א (באר הפרשה תשע"ט)

על כן השתדלו והרבו תחינה בתפילה עלינו, אבל את הדמעות הכניסו לפני מלך מתרצה בדמעות מבלי ליגע בהם כלל.

"שערי דמעות לא ננעלו"

הרה"ק מסאטמאר זי"ע המשיל את הענין, לבן המלך שהורחק מבית אביו לאחר שסרח והוזהר רבות ע"י אביו המלך, ולא שת לבו לכל האזהרות... כעבור שנים נתעוררה האם - המלכה בגעגועים אחר בנה ויצאה למסע ארוך - לתור אחריו ולבקרו, עד שהגיעה לאותה מדינה מרוחקת, מקום אשר הבן כלוא תחת בית מגודר הנעול בשלשלאות ומנעול כבד, מאחורי הגדר זעק הבן לאמו 'זעקה גדולה ומרה' כי רע ומר גורלו, יסורים קשים ומרים נחלתו, כה הוסיף הבן להתחנן ולעורר רחמי אמו שתצילנו מבור הגלות הלזה... ותען האם - המלכה הנה אזרוק לך מבעד לחרכים את המפתח בו תפתח את המנעול ותצא לחפשי... נטל הבן את המפתח הכניסו למנעול... ולא נפתח, שוב ניסה ולא נפתח... זעק הבן אל אמו, אני אנה אני בא - הדלת והשער אינם נפתחים... אולי אין זה המפתח הנכון, אמרה האם בטוחה אני שזה המפתח הנכון... אלא שברבות השנים שלטה החלודה במנעול ולכן אין המפתח פותח... עצה אחת לך בני היקר, שפוך נא דמעות כמים על גבי המנעול ובוה תוסר כל החלודה, יפתח המפתח את המנעול ויבוא הבן אל אמו... אף אנו אין לנו אלא לשטוף את שערי הלב בדמעות רותחות ובוה יסורו כל המחיצות והחציצות ונזכה לצאת ממאסר הגלות והצרות, להתקרב אל אבינו שבשמים ולפעול שנה טובה ומתוקה.

הגה"ק החזו"א זי"ע (מעשה איש ח"ד קסג) הרגיש פעם על איזה בחור כי מגזים הוא ב'אימת הדין' עד שבא לידי עצבות, שאלו החזו"א, התדע מדוע אין אומרים תשליך' בשבת, השיב הבחור מה שהשיב, אמר לו החזו"א, לך אסור לומר תשליך כי הינך מרגיש את עוונותיך כ'משא' כבד על כתפך, נמצא שכשתצא לאמירת תשליך הרי אתה עובר על 'הוצאה' בשבת... נרגעה רוחו של הבחור והבין ש'עצבות' איננה 'אימת הדין'.

ידוע כי הגה"ק רבי ישראל סאלאנטער זצוק"ל היה אומר במשל ל'בית מלון' היקר בעולם אשר השהות בו עולה כששת אלפי דאלער לשעה, ואף עשירים גדולים אינם יושבים בו יותר מכמה ימים ספורים, והנה רואה אחד האורחים את ידידו שמכבר הימים השווה אף הוא במלון, ויתמה העשיר עד מאד מה לידידי העני בבית יקר כזה, וישאל את ידידו הגידה נא לי כמה זמן שהותך כאן, ויענהו העני, זה לי כשנתיים ימים אשר אנכי יושב כאן, ותגדל תמיהת העשיר... עד שהסביר לו העני אני ממשרתי בית המלון, ולצורך עבודתי ניתן לי חדר ובית מדור בזה המלון היקר... כך כביכול העולם הזה 'עולם יקר' הוא עד מאד, אבל מי שעובד כאן, כלומר שיש בו תועלת לצורך העולם מחזיקים אותו כאן כחלק מ'בית המלון' ולא לצורכו אלא לצורך גבוה, ונוגע לכל מי שמאיר פנים לבאי עולם (וכיו"ב מצרכי רבים) שמשאירים אותו לצורך העולם.

"ותשובה ותפילה... מעבירין את רוע הגזירה"

הרה"ק ה'ערבי נחל' (לר"ה) מביא מעשה נורא על אחד מתלמידי האר"י הק' זי"ע (בספר היכל הברכה הביא מעשה זה והזכיר שמו של אותו תלמיד - רבי יוסף מערבי) 'שביום ראש השנה בא אליו אליהו הנביא ז"ל ואמר לו למען השם התחזק להרבות בתפילה ותחנונים, כי גברו מאד המקטרגים עד שמיכאל השר הגדול המזכיר זכותן של ישראל נשתתק ותש כוחו ואין בפיו מה לדבר', שאלו התלמיד שהרי באותה שנה למדו תורה הרבה, ואיה זכות התורה, השיב אליהו שעל הא גופא הקטרוג כיון שלמדו שלא כהוגן (עיי"ש). חזר ושאלו 'ומה אברהם אומר לדבר זה, הלא הוא אבי ישראל ולמה אינו בא לשם הלא לא ישיבוהו ריקם, השיב לו שאברהם אומר שהוא בוש ונכלם מלילך לבקש על נפשם וכו'.

ויהי כשמוע הרב את דבריו עמד בפחד ורעדה, וצעק בקול מר עם ה' חזקו ונתחזקה בעד עמנו ובעד ערי אלוקינו, שובו והשיבו מכל פשעיכם, מי יודע ישוב וניחם ה' על הרעה, כי יצא הקצף מלפניו כי רבו חזקו יד המקטרגים ולא נשאר עוד מענה בפי מליץ שלנו, וכל כך צעק בדברי כיבושים שיקבלו תשובה על עצמם, עד שבא אליו אליהו ז"ל ואמר לו שנתלבש אברהם אבינו עליו השלום בבח התשובה של אותו בי כנישתא, ובא לפני הקב"ה להרחיק דינם של ישראל עד יום הכיפורים כדי שבתוך כך ישובו מדרכם וכו', ומיד אחר ר"ה כתב הרב ההוא לכל מקומות הקרובות שיעמדו על נפשם לשוב בכל האפשרי והודיעם כל הדברים. עכ"ל.

והדברים מרעידיים כל לב עד היכן גדול כוחה של תפילה, שבאותה שעה קשה לישראל, שמיכאל שר ישראל כבר לא היה בכוחו להמליץ טוב, אברהם אבינו אבי ישראל מתבייש ללכת לבקש על בניו, אך עדיין תפילה יכולה לבטל כל הדינים ולהשביט כל מקטרגים וכמו שאמר אליהו הנביא למען השם התחזק להרבות בתפילה ותחנונים.

"מכניסי דמעה הכניסו דמעותינו"

הנה אומרים אנו ב'סליחות' מכניסי דמעה הכניסו דמעותינו לפני מלך מתרצה בדמעות, משל לבעל החנות שהעמיד 'מוכר' לשרת את הקונים, הרי מטבע הדברים כשנכנסים קונים לחנות עומד זה המוכר ומנהל עמם 'משא ומתן', והרשות בידו להוריד בעת הצורך מעט מדמי המקח, אמנם כאשר נכנס איש הדור בלבשו אשר כל תהלוכותיו מעידים כי ל'עסקים גדולים' בא הנה - את זה ישלח ה'מוכר' מיד לחדרו של בעל הבית, ולא ידבר עמו מטוב ועד רע כלל וכלל... אף אנו אומרים למלאכים - הכניסו דמעותינו כמות שהם אל הבורא יתב"ש כי אינכם 'מבינים' כלל בדמעותיהם של בני ישראל הנאנקים ונדחקים תחת צרותיהם ברוח ובגשם ממחרפיהם ומלוחציהם, וכלשונו של הרה"ק מפיאסצנע זי"ע ה"ד בספרו 'אש קודש' ז"ל. האם טעם כבר מלאך צערו של ישראל בשעה שמכים אותו, או את בשתו בשעה שרודפים אותו ומבזים אותו, או את פחדו או את ענותו בשעה שאין לו מזונות ח"ו.

לעי"נ הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ראש השנה תש"פ

ליקוטים נפלאים מאת הרה"צ
רבי אלימלך בידרמן שליט"א (באר הפרשה תשע"ט)

סימנא טבא

פסק ה'מחבר' (או"ח תקפג א) יהא אדם רגיל לאכול בר"ה רוביא. הגה ויש נוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש ואומרים תתחדש עלינו שנה מתוקה וכן נוהגין.

כתב הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל (הגהות 'חכמת שלמה'), דאין הכוונה לאכול מאכלים הללו דרך תפילה - 'דאין מקום לתפילה בשעת אכילה', אלא עיקר טעם אכילתם הוא כדי לגלות ולהראות שהוא מאמין בהש"ת שיפסוק עליו שנה טובה.

ידועים דברי הש"ה הקדוש (עיקר דבריו הובאו במשנ"ב שם סק"ב) דהעיקר הוא להתעורר באותה שעה לתשובה, דמנא ליה שעל ידי אכילת 'כרת' יכרתו שונאיו, והלא כמו כן יתכן חלילה איפכא, שיכרתו זכויותיו ח"ו, ופשיטא שאין עצם האכילה גורמת להכרית השונאים אלא התפילה והבקשה עם התשובה פועלות לעורר רחמים בשמים ממעל.

כן ידוע כי פעם הגיע אברך אל הרה"ק הרמ"ח סלאנים זי"ע כי לא השיגה ידו לקנות 'ראש' ומי יודע איזו שנה תעלה בגורלו, אמר לו הרמ"ח, קח נא את זנב הדג, ואמור בקול גדול שכבר יהיה סוף וקץ לכל צרותינו. והעומק שבדבר, כי ביד כל איש ל'סדר' מצבו יהיה מה שיהיה לטובה ולברכה... מדוע יתאונן ויבכה, בכל עת יש מוצא לסבך שהוא שרוי בו.

משמיה דהרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע מתאמרא, שהחוסם פיו בראש השנה ואינו מדבר דברים בטלים, זוכה לעורר מדה זו למעלה בשמי מרומים, וכאשר בא המקטרג לקטרג משתיקים אותו - ואומרים לו, עת 'תענית דיבור' היא העת, ואי אפשר לו לפצות פיו לרעה.

מן הראוי לעורר בדברי ה'מגן אברהם' (תקצ"א בסופו), ש(פעמים) בראש השנה אחד דנים לפעמים לכמה שנים, כדוגמת חלומו של פרעה שהיה בראש השנה וחלם על שבע שני השבע, והמשכיל בעת ההיא יתפלל וירעיז עולמות כי בתפילה זו יפעול לטובה לשנים רבות.

היה אומר הגאון רבי אליהו דסלר זצוק"ל (מכתב מאלהו אלו, עמוי עד) 'בשמים לא הייתי ולא ראיתי שם כיצד נראה שם יום הדין', אבל לדעת את הנעשה שם אדע בראותי את השנה שעברה כיצד עברה עלינו כבר 'ידעתי גם ידעתי' דין בשמים מהו... וד"ל. המשכיל בעת ההיא ידע לנצל את הזמנים הקדושים להטיב את מעשיו ואת כל מצבו ומעמדו לשנה הבאה עלינו לטובה.

"קדוש אתה ונורא שמך"

יש הטוענים האין נתפלל על בני חיי ומזוני לפני מלך א-ל רם ונישא, כבר הפריך טענתם הרה"ק רבי דוד מטאלנא זי"ע (כנסת דוד, ערך הזן את הכל), והעמיסו בנוסח התפילה קדוש אתה ונורא שמך - הרי הקב"ה קדוש ונורא, ואיך אפשר לבקש מאתו

על קויליטש (חלה), ושאר עניני פרנסה, לזה אומרים 'ואין אלו-ה מבלעדך', כי אין לנו למי לפנות אלא על הקב"ה הזן את העולם, כי ממי נבקש אם לא מאתו יתב"ש,

"שערי דמעות לא ננעלו"

הנה איתא בגמ' (ב"מ נט.). 'אעפ"י ששערי תפילה ננעלו שערי דמעות לא ננעלו', וביאר הגאון רבי אליהו דסלר זצוק"ל שאינו מדבר על השערים אשר בשמים, כי וודאי שערי שמים עדיין פתוחים ועומדים לקבל תפילותיהם של בני ישראל, ולא דיבר אלא על שערי הלב שנסתם ונחתם עד שאי אפשר לו להתפלל ולשפוך נפשו לפני ה', מה תקנתו אעפ"י ששערי תפילה ננעלו שערי דמעות לא ננעלו - יפתח מעיני הדמעות ויזיל דמעה כמים ובוזה יפתח את סגור לבו ויוכל לעמוד בפני בוראו בתפילה ותחנונים לפעול דבר ישועה ורחמים.

"כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו..."

כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו"

כעין שביאר הרה"ק המהרי"ד (פר' וירא) את נוסח התפילה 'כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו וכו' כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו', ולכאורה קשה, הנה אנו מבקשים שהקב"ה יעורר רחמיו ויכבשו את כעסו, ואילו אברהם אבינו כבש את רחמיו ועורר את מדת הדין והגבורה לשחוט את בנו.

אלא הסביר המהרי"ד, דהנה אמרו חז"ל (תנחומא פרשת וירא פרק כב) שבלכת אברהם אבינו אל ה'עקידה' בא השטן למנעו שלא יקריב את יצחק, לאחר שראה שכל ניסיונותיו אינם מצליחים החל לטעון טענות שונות ומשונות מדוע יש לאברהם להימנע מעשיית העקידה, עד שענה לו אברהם, אכן, צדקו דברך, אלא שאתה 'שטן' אתה, וכלל מסור בידנו לעשות תמיד איפכא מדברך. כיו"ב אנו מבקשים מאת ה' להשיב למקטרגים לאמר 'אכן, צודקים אתם בטענותיכם, אלא שעלי לעשות 'איפכא' מטענותיכם', ואכתבם בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים ולשלום, אמן כן יהי רצון.

כך המליץ הרה"ק ה'אהבת שלום' זי"ע, כי כביכול הקב"ה משתומם על עצמו - כיצד הגעתי הלום - לשבת על 'כסא דין', אין זה אלא כי 'השטן' קטרג על בני ישראל, ופיתה אותי לכעוס על בני ישראל, הרי לי שכח אדיר יש לשטן בפיתויו, אי"כ מה טענה יש לי על בני ישראל כשהם חוטאים, הרי כל חטאם אינו אלא מחמת כוחו הגדול של השטן לפתותם... מטעם זה עצמו עובר קוב"ה מכסא דין לכסא רחמים.

י"ר שזכר אלהי אברהם, שנה בריאה,

שנה שמחה עם חותם חיים,

שפתפילות יתקבאו לרחמים ולרצון,

ושיפצו רחמים וחסידי אברהם על כל ישראל, אמן.